

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2025

Energi – produktion och distribution av elkraft, värme och kyla

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Energi – produktion och distribution av elkraft, värme och kyla.....	6
Utfall ansökan YH-program 2024.....	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program.....	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	10
Regionalt utbud och regional efterfrågan	14
Bedömning av utveckling för nya platser inom YH-program med start från 2026	20
Definitioner	21

FÄRDIGSTÄLLD: April 2025

DNR: 2025/2513

ISBN: 978-91-90048-12-2

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när så har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start från hösten 2026 och våren 2027.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Energi – produktion och distribution av elkraft, värme och kyla

I denna områdesanalys beskrivs de utbildningsinriktningar som bidrar med kompetens till produktion och distribution av elkraft, värme och kyla.

Elkrafttekniker och högspänningstekniker

SUN-KOD
522cb

Drifttekniker

SUN-KOD
522da

Övriga utbildningar energi, drift och underhåll

SUN-KOD
522dy

Vindkrafttekniker

SUN-KOD
522dg

Utfall ansökan YH-program 2024

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	27	9
Drifttekniker	7	1
Övriga utbildningar energi, drift och underhåll	4	2
Vindkrafttekniker	3	2

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	634	668	808	518	183	18
Drifttekniker	211	256	251	130	35	
Övriga utbildningar energi, drift och underhåll*		35	105	105	70	
Vindkrafttekniker	195	225	225	170	150	

* Innehåller utbildning inom vätgas och projektledning för förnybara energisystem.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2025 påverkar i huvudsak slutåret 2028 beroende på utbildningarnas längd. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Utöver ovan redovisade utbildningsplatser finns 50 platser för start 2025 inom YH-flex för drifttekniker samt 23 platser för elkrafttekniker och högspänningstekniker.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	54 %	60 %	54 %
Drifttekniker	60 %	61 %	58 %
Övriga utbildningar energi, drift och underhåll	..	..	31 %
Vindkrafttekniker	67 %	58 %	66 %
Totalt för yrkeshögskolan	70 %	68 %	68 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2023).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	90 ± 4	59 ± 8	31 ± 7	10 ± 4
Drifttekniker	96 ± 4	79 ± 12	..	13 ± 10
Totalt för yrkeshögskolan	84 ± 1	62 ± 1	25 ± 1	13 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

Genom en sammanräkning av de tre senaste årens resultat kan myndigheten visa andel i arbete och arbetets överensstämmelse även för vindkrafttekniker.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2021–2023 sammanräknat).

Utbildnings- inriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Vindkrafttekniker	94 ± 5	61 ± 10	26 ± 9	14 ± 6
Totalt för yrkeshögskolan	88 ± 0	65 ± 0	25 ± 0	11 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH och SCB.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	19 %	13 %	7 %
Drifttekniker	50 %	33 %	32 %
Övriga utbildningar energi, drift och underhåll	0 %	100 %	50 %
Vindkrafttekniker	64 %	44 %	23 %
Totalt för yrkeshögskolan	12 %	11 %	9 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för elkrafttekniker och drifttekniker ligger genomgående under genomsnittet för yrkeshögskolan medan vindkrafttekniker når upp till genomsnittet två av de tre senaste åren.

Andel i arbete är mycket hög för de tre inriktningarna och överensstämmelsen är god.

Andelen outnyttjade platser har minskat sedan 2022 för både elkrafttekniker och vindkrafttekniker.

Slutsats

Examensgraden skulle behöva öka så att inriktningarna åtminstone når genomsnittet för yrkeshögskolan.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Den här områdesanalysen omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar med kompetensförsörjning inom produktion och distribution av elkraft, värme och kyla. Analysen går först in på utbildningsinriktningen elkrafttekniker och högspänningstekniker, därefter följer inriktningarna drifttekniker och vindkrafttekniker.

Kompetensbehoven inom informationsteknik är också mycket viktiga att lyfta och belysa mer specifikt. De sträcker sig över alla områden inom kraftsektorn, inklusive tillverkning, underhåll, drift och distribution. Energiföretagen Sverige och Sveriges Elkraftentreprenörer framför att det sker en stor satsning inom digitalisering och att it-kompetens är centralt och en svårrekryterad kompetens. It-kompetens behövs också i ledet gentemot kund, med smidig digital hantering av allt från kundservice, till fakturor och appar för energieffektivisering.

Det bör tilläggas att utbildningsinriktningen elkonstruktör och de inriktningar som bidrar till kompetensförsörjning inom solenergi också är relevanta för den pågående elektrifieringen och energiomställningen. Dessa tas upp i områdesanalysen *Installation*. Det kan även finnas utbildningar inom processteknik som bidrar till kärnkraftens kompetensförsörjning. Utbildningsinriktningen processtekniker redovisas i områdesanalysen *Industriell produktion*.

Elkrafttekniker och högspänningstekniker

Det pågår en omfattande utbyggnad och förnyelse av de svenska elnäten över hela landet för att möjliggöra för energiomställningen och möta nya kapacitetsbehov för ökad eldrift av fordon och industrianläggningar.

Men bristen på kompetens är stor och behoven finns inom både privat och offentlig verksamhet. Branschorganisationen Sveriges Elkraftentreprenörer representerar de företag som arbetar med att bygga ut, besikta och underhålla kraftnätet på uppdrag av Svenska kraftnät och olika nätägare. Sobona är arbetsgivarorganisation för de kommunala energiföretagen och branschorganisationen Energiföretagen Sverige representerar nära 500 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi.

Grundläggande gymnasieprogram för arbete inom området är el- och energiprogrammet. Möjligheter till olika typer av högre utbildning finns inom både universitet och högskola samt yrkeshögskola. Arbetet på elnäten innebär en hel del praktiskt handhavande och kan också kräva klätterkunskaper och arbete på hög höjd. Brist på korrekt utbildad arbetskraft kan vara ett hot mot arbetsmiljö och säkerhet. Alla yrkesroller som arbetar med elnät behöver kunna använda standardiseringssystemet EBR – ElnätsBranschens Riktlinjer.

Elkrafttekniker

Utbildningar med benämningen elkrafttekniker eller elkraftingenjör, som också är vanligt förekommande, kan till exempel leda till arbete som beredare (elnätdesigner), elkraftkonstruktör,

nätplanerare, anslutningsingenjör, projektör, teknisk konsult, driftingenjör/driftekniker (drift och underhåll av elkraftsystem och elanläggningar) samt projektledare (inom elkraft och elnät).

Sobona framför till myndigheten att det råder brist på kompetens inom området och lyfter i synnerhet bristen på beredare utifrån de kommunala energibolagens kompetensbehov. Även Sveriges Elkraftentreprenörer lyfter bristen på beredare samt elnätsdesigners. Energiföretagen Sverige framför till myndigheten att behovet av kompetens inte har minskat utan snarare har ökat sedan den senaste undersökningen av kompetensbehoven.

Den yrkesgrupp i yrkesregistret som troligen är mest relevant att utgå från för uppgifter om hur många som arbetar i yrkesområdet, deras utbildningsbakgrund och åldersfördelning, är 3113 – ingenjörer och tekniker inom elektroteknik. Men yrkesgruppen omfattar såväl elektro (som elkraft) som elektronikteknik (till exempel telekom, mobil och lågspänningsapplikationer) och går därför inte att utgå från i denna områdesanalys. Arbetsförmedlingens bedömning är dock att det kommer att vara stora möjligheter till arbete för yrkesgruppen på fem års sikt.

Höghöspänningstekniker

I utbildningsinriktningen ingår även utbildningar som passar in under benämningen höghöspänningstekniker. Relevant yrkesgrupp är 7413 – distributionselektriker. Andra benämningar på yrkesrollen distributionselektriker är bland annat elmontör, linjemontör och stationstekniker.

En distributionselektriker bygger ledningsnät och underhåller, inspekterar och reparerar elnätet både inom hög- och lågspänningsområden.

Både Energiföretagen Sverige och Sveriges Elkraftentreprenörer menar att det råder mycket stor brist på denna typ av kompetens. Sveriges Elkraftsentreprenörer beskriver att arbetskraft tas in från utlandet för att hantera kompetensbristen. För montörsarbeten på lokalnät är det tillräckligt med gymnasienivå som utbildningsbakgrund men för montörsarbeten på transmissions- och regionnätet är det ofta lämpligt med yrkeshögskoleutbildning. Enligt myndighetens branschkontakter krävs det mellan 1–2 års internutbildning för personer som anställs direkt efter gymnasiet. Ansökningar till yrkeshögskolans utbildningar måste tydligt påvisa hur de bygger vidare på gymnasieskolan för att de ska kunna få ingå i yrkeshögskolan.

År 2023 var enligt SCB antalet anställda i yrkesgruppen 2 679. Det var 2 044 personer som hade gymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå. 416 personer hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år och 62 personer hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller mer.

Driftekniker

Driftekniker behövs för drift och service av olika typer av kommunala eller industriella anläggningar som ansvarar för produktion och leverans av värme, ånga, kyla och el. Exempel på kommunala anläggningar är fjärrvärmeverk och kraftvärmeverk.

Grundläggande utbildning finns inom gymnasieskolans el- och energiprogram. Förutom yrkeshögskolan finns utbildning inom drift- och underhållsteknik och energiteknik också på universitet och högskola. Ansökningar till utbildningar inom yrkeshögskolan måste tydligt påvisa hur de bygger vidare på gymnasieskolan för att de ska kunna få ingå i yrkeshögskolan.

Yrkesgrupp för drifttekniker är 8191 – drifttekniker vid värme- och vattenverk. År 2023 var enligt SCB antalet anställda i yrkesgruppen 9 536. Det var 5 923 personer som hade gymnasial utbildning som sin högsta utbildningsnivå. 2 073 personer hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år och 642 personer hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller mer. Uppgifterna visar på gymnasieskolans betydelse för kompetensförsörjningen men att det också finns ett betydande antal personer med högre utbildning i yrkesgruppen.

Rekryteringsbehovet inom en viss yrkesroll påverkas bland annat av pensionsavgångar. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år bestod av 1 563 personer. Ett antagande är att de börjar gå i pension under perioden 2029–2033 med ett genomsnitt på drygt 300 pensionsavgångar per år. Det är dock inte säkert att ersättningsrekrytering enbart behöver ske med examinerade från yrkeshögskolan.

Enligt Arbetsförmedlingens prognos kommer det att vara medelstora möjligheter till arbete på fem års sikt för yrkesgruppen.

Övriga utbildningar inom energi, drift och underhåll

I denna utbildningsinriktning samlas utbildningar som det inte finns någon mer specifik utbildningsinriktning för. Här finns för närvarande utbildning inom vätgasproduktion och projektledning för förnybara energisystem.

Vindkrafttekniker

En vindkrafttekniker definieras av branschen som en person som arbetar med drift och underhåll kopplat till torn, turbin och blad i vindkraftverk. En lämplig grund och väg in till yrket som vindkrafttekniker är att gå el- och energiprogrammet på gymnasiet och sedan vidare till en yrkeshögskoleutbildning. Brist på korrekt utbildad arbetskraft kan vara ett hot mot arbetsmiljö och säkerhet.

Utbyggnaden av vindkraft fortskrider men sker nu i en långsammare takt än tidigare. Under perioden 2025–2027 planeras 395 nya vindkraftverk att byggas. Enligt statistik från branschorganisationen Svensk Vindenergi fanns i slutet av 2024 cirka 5 600 vindkraftverk i drift. En tekniker kan i genomsnitt sköta drift och underhåll för fem vindkraftverk. Enligt branschen behövs cirka 165 nya vindkrafttekniker per år men om utbyggnaden accelererar på grund av omvärldsfaktorer kan rekryteringsbehovet öka.

Turbintillverkarna, som sköter majoriteten av vindkraftservicen, menar att det är stora problem att rekrytera personal. Många av de specialiserade servicejobben sköts av utländsk personal

som flygs in för uppdrag. Internutbildning är ett annat sätt att lösa bristen på. Reptekniker för inspektion, reparation och målning av turbinblad är en yrkeskategori som ökar. Sannolikt finns fler vindkrafttekniker som arbetar med upphandling och beställning hos ägare samt med uppföljning av drift och underhåll. Likaså finns fler kategorier av tjänster kopplade till service och underhåll av torn och turbin. Exempelvis sker löpande besiktningar av stegar, hissar och fallskyddsutrustningar. Företag som utför inspektion och reparationer av blad väntas få en stark ökning när befintliga vindparker börjar bli några år gamla.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom energiområdet

För yrkesverksamma finns möjlighet till vidareutbildning genom yrkeshögskolans kurser.

Sveriges Elkraftentreprenörer ser behov av kurser för yrkesverksamma att utvecklas till specialister för arbete med moderna elkraftsystem.

I dialogen med landets regionalt utvecklingsansvariga uttrycker en region ett stort behov av olika yrkesroller inom elkraft och detta behov kan avse utbildningsbehov både inom program och kurser. Behov av kompetens inom biogas framförs av ytterligare en region.

Tabellen nedan visar antalet beviljade platser för områdesanalysens utbildningsinriktningar 2024–2026. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Platser inom kurser med startår per utbildningsinriktning	2024	2025	2026
Elkrafttekniker och högspänningstekniker	295	265	
Drifttekniker	180	180	
Vindkrafttekniker	75	75	
Övriga utbildningar energi, drift och underhåll	235	55	
Totalsumma	785	575	

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Eftersom kraftverk och elanläggningar finns över hela landet behöver det finnas ett regionalt utbud av platser som kan matcha den efterfrågan.

Enligt uppgifter från Svensk Vindenergi pågår utbyggnad av vindkraften i Gävleborg, Halland, Jönköping, Skåne, Västerbotten, Västernorrland och i Västra Götaland. Nybyggnation kommer att påbörjas under 2026 och 2027 i Dalarna, Kronoberg, Norrbotten och Västerbotten. För att säkra kompetensförsörjningen kan utbildning behövas i nära anslutning till befintliga och nya vindkraftsparker.

Tabellerna på kommande sidor i områdesanalysen visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2024 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Inledningsvis följer här några mer generella kommentarer, som har lyfts ut från enkätsvaren och som beskriver det omfattande behovet.

Region Skåne beskriver att det är stora kompetensbehov i södra Sverige och bedriver under perioden 2024–2026 projektet "Kompetensförsörjning för Skånes elektrifiering", för vilket kompetensförsörjningen är en viktig faktor.

Västra Götalandsregionen skriver att det behövs fler utbildade inom hela området och att det i termer av yrkeshögskoleutbildningar är elkrafttekniker, projektingenjörer, distributionselektriker och beredare som det är ett stort behov av. Regionen lyfter också fram det faktum att behoven inom energisektorn är bredare än så och pekar på olika roller inom installation, anläggning, industri och transport som behövs för elnätsutbyggnaden.

Region Norrbotten refererar till Energiföretagens enkät om kompetensbehoven som visar på stora utmaningar med rekrytering inom energibranschen. Företagen ser yrkeshögskoleutbildningar som den viktigaste lösningen för att möta detta behov menar man. Störst efterfrågan finns inom elnätsektorn, där ingenjörroller som elkraftingenjör och driftingenjör bedöms vara mest kritiska. Bland teknikerrollerna identifieras distributionselektriker, drifttekniker inom fjärrvärme/kyla och drifttekniker inom el som de mest behövda. Operatörroller

som eloperatör och processoperatör/stationstekniker är också av stor betydelse skriver regionen.

Enligt Region Jämtland Härjedalen väntas behov inom flertalet yrkesområden inom energiområdet såsom elkraftstekniker, elkraftsingenjörer, drifttekniker och distributionselektriker.

Elkrafttekniker och högspänningstekniker

Det är flera regioner som har valt att kommentera utbudet inom elkraft, vilket visar på ett utbrett kompetensbehov över hela landet.

Regionerna Gävleborg, Halland, Norrbotten, Sörmland, Värmland och Västerbotten har svarat att utbudet bör bibehållas. Region Gävleborg lyfter fram att etableringar inom serverindustrin gör att det finns ett stort behov av denna kompetens.

Regionerna Dalarna, Skåne, Västmanland och Östergötland samt Örebro och Jönköpings län har svarat att utbudet bör öka. Region Dalarna svarar att kompetensen även efterfrågas av järnvägsbranschen. Region Skåne uppger ett stort behov i Skåne till följd av föråldrade anläggningar och förändrat energibehov. Region Västmanland beskriver att det finns en högteknologisk industri med världsledande företag inom bland energi. Branschen står inför stora förändringar med anledning av tekniskiften, digitalisering och globalisering. Det tillsammans med stora satsningar och etableringar i länet gör att det väntas ett fortsatt stort behov av personer med rätt kompetens inom bland annat elkraft.

Västra Götalandsregionen har uppgett att utbudet kan öka mycket.

Region Jönköpings län ser behov av både program och kurser inom elkraft, distributionstekniker och ställverksspecialist.

Region Blekinge uppger behov av utbildningar till elkrafttekniker och högspänningstekniker samt att kompetens inom el är svårrekryterat.

Region Kronoberg framför att behovet av elkrafttekniker och stations- och stamnätstekniker är mycket stort i länet.

Även Region Uppsala län uppger behov inom elkraft och högspänning.

Drifttekniker

Regionerna Gävleborg, Halland, Norrbotten, Värmland, Västerbotten, Västernorrland, Östergötland och Örebro län har uppgett att utbudet bör bibehållas.

Region Dalarna, Skåne och Region Jönköpings län har uppgett att utbudet bör öka. Region Dalarna lyfter fram att det behövs en utbildning i länet. Regionerna Gävleborg, Västerbotten och Västernorrland har uppgett att utbudet för flera orter kan öka.

Region Kalmar län har uppgett att utbudet bör öka mycket.

Även Västra Götalandsregionen och Region Uppsala län uppger behov.

Övriga utbildningar energi, drift och underhåll

Regionerna Kalmar län och Norrbotten har svarat att utbudet bör bibehållas.

Regionerna Västerbotten och Västernorrland har svarat att utbudet bör öka och Region Skåne har svarat att det bör öka mycket.

Det fanns flera kommentarer i enkäten som handlade om behoven generellt sett. De svaren har lyfts upp till inledningen.

Vindkrafttekniker

Regionerna Gävleborg, Jämtland Härjedalen, Kronoberg, Västerbotten och Västernorrland uppger att utbudet bör bibehållas. Regionen Norrbotten lyfter fram vikten av att bibehålla utbildningsplatser för att säkerställa tillgången på kvalificerad arbetskraft som kan hantera utbyggnaden av vindkraft i norra Sverige.

Regionerna Halland och Jönköpings län har svarat att utbudet bör öka.

Region Skåne har uppgett att utbudet bör öka mycket och framför att tillgången till utbildningar och kompetens är en viktig faktor om vindkraften växer. Utvecklingen är dock avhängig av politiska beslut för i vilket land den operativa driften hamnar.

Utbildningar till *elkrafttekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Blekinge och Östergötland*			20	20	20	
Dalarna och Västmanland*		25	25	25		
Gävleborg	30	30	60	30		
Halland			20	20		
Halland och Västerbotten*	25					
Jönköping	20	40	60	40	20	
Norrbottn			20	20	20	
Skåne	100	100	100			
Skåne och Västra Götaland*			35	35	35	
Stockholm	65	85	65	65		
Södermanland	35	35	35	35	35	
Värmland	30	30	30			
Värmland och Västra Götaland*	30	30	35	35	35	
Västerbotten	30	30	30			
Västerbotten och Västra Götaland*		30	30	30		
Västernorrland	50	50	50	20		
Västmanland	100	75	55	55		
Västra Götaland	92	60	60	30		
Örebro	38	58	58	38	18	18
Östergötland	20	20	20	20		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar till *drifttekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gävleborg	20	20	20			
Halland	20	20				
Jönköping och Östergötland*		20	20	20		
Kalmar, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland*	35	35	35			
Skåne och Värmland*	30					
Skåne, Stockholm, Västerbotten och Västra Götaland*		35	35	35		
Stockholm		20	55	55	35	
Värmland			20	20		
Västerbotten	20	20	20			
Västernorrland	20	20				
Västra Götaland	26	26	26			
Örebro	20	20	20			
Östergötland	20	20				

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar inom övriga utbildningar energi, drift och underhåll. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Skåne, Stockholm, Västerbotten och Västra Götaland*		35	35	35		
Stockholm			35	35	35	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar till vindkrafttekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gotland, Gävleborg, Jämtland, Skåne och Stockholm*	35	35	35	35	35	
Halland	20	20	20			
Jönköping	25	20	20	20		
Kronoberg och Västra Götaland*	20	20	20	20	20	
Norrbottn	20	20	20	20	20	
Stockholm	20	20	20	20	20	
Västerbotten	35	70	70	35	35	
Västernorrland	20	20	20	20	20	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Bedömning av utveckling för nya platser inom YH-program med start från 2026

Som beskrivs inledningsvis i områdesanalysen är bedömningen inte ett facit över utfallet av årets ansökningsomgång för yrkeshögskolans program. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Elkrafttekniker och högspänningstekniker

Bedömningen är att dimensioneringen inte bör understiga cirka 800 platser per år och troligen behöver öka ytterligare. I fördelningen mellan elkrafttekniker och högspänningstekniker är rekommendationen att platser till högspänningstekniker kan prioriteras. Beaktat de platser som redan finns i utbudet skulle minst 150 nya platser eller mer kunna beviljas totalt för inriktningen i årets ansökningsomgång.

Drifttekniker

Bedömningen är att dimensioneringen för platser inom driftteknik som leder till arbete på anläggningar som ansvarar för produktion och leverans av värme, ånga, kyla och el, kan anpassas mot cirka 250 platser per år. Beaktat de platser som redan finns i utbudet skulle 125–150 nya platser kunna beviljas i årets ansökningsomgång.

Övriga utbildningar energi, drift och underhåll

Det är svårt att bedöma behovet av platser inom denna utbildningsinriktning med utbildningar som leder till olika yrkesroller. Bedömningen är att dimensioneringen skulle kunna bibehållas.

Vindkrafttekniker

Bedömningen är att dimensioneringen ska motsvara det behov som efterfrågas av bransch, det vill säga 165 platser per år. Beaktat de platser som redan finns i utbudet skulle 0–25 nya platser kunna beviljas i årets ansökningsomgång.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och utnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se